

גנזי המלך

ארבע כנסות

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת

204

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-70,000 עותקים

"וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן יִהְיֶה לְאָרֶץ שַׁבַּת לָהּ"

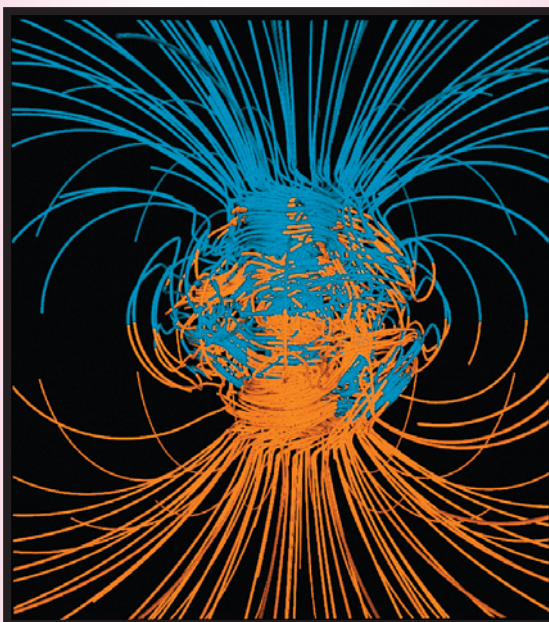
אין להתיימשך מחוסר הצלחה ברוחניות
מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

לדורות את האפשרות להכיר, כי פרנסת האדם כולה נס בכל מקום ובכל זמן. והנה ענין זה של הכרת הנס שבטבע, מקובל הוא לגבי הענינים הגשמיים, אולם בשטח הרוחני אין אנו מורגלים לחשוב כך, לא רואים כלל את ההנהגה הניסית שבענינים הרוחניים וחושבים כי הכל מתנהל במהלך טבעי, פלוני בעל כשרונות מצליח בלמודיו כיון שהוא בעל כשרון ואילו חסר כשרונות לעולם לא ידע ללמוד.

פלוני אין לו כל שייכות למדרגתו של גדול הדור ולא שייך כלל שיזכה להשתוות אליו, בכל רואים את המהלך הטבעי של עליה והישגים ושוכחים כי אם בגשמיות כל ההנהגה היא ניסית, קל וחומר שבענינים הרוחניים שלמענם נברא האדם והעולם, שבהם ודאי קיים אך ורק רצון ה' ואין כל מקום לתלות הצלחה וכשלון בסבות טבעיות. ואדרבא רואים אנו בדברי חז"ל עד כמה קיימת הנהגה ניסית בעליה הרוחנית, **יש קונה עולמו בשעה אחת**, בשעה קלה לג"ע, האדם צריך רק לבחור בכיוון האמיתי, יהפוך רצונו לטובה ומיד זוכה להישגים למעלה מדרך הטבע.

'אמר רבי אבדימי דמן חיפה: "מיים שחרב בית המקדש ניטלה נבואה מן הנביאים וניתנה לחכמים" (ב"ב יב).
והריטב"א מבאר שם: **'וניתנה לחכמים'**

המשך בעמ' 2 <<<

ולכן ציוה ברוך הוא, להפקיר כל מה שתוציא הארץ בשנה זו, מלבד השביתה בה, כדי שיזכור האדם כי הארץ שמוציאה אליו הפירות בכל שנה ושנה לא בכחה וסגולתה תוציא אותם, כי יש ארון עליה ועל אדוניה. וכשהוא חפץ, הוא מצוה אליו להפקירם... ועוד יש תועלת אחר נמצא בזה האדם שיוסיף האדם בטחון בשם ברוך הוא.'

וכדי להשריש אמת זו ש"על כל מוצא פי ה' יחיה האדם", הוליד הקב"ה את אבותינו ארבעים שנה במדבר והאכילם לחם נס. ומסע זה במדבר נטע בעם

"מי בכם ירא ה' שמע בקול עבדו אשר הלך השמים ואין נגה לו יבטח בשם ה' וישען באלקיו" (ישעיה נ) מי הוא המאמין והבוטח בה', דוקא זה שנבחן במדה של חשכה, שהרגיש את הנסיון הקשה כשהנהגת שמים נסתרת מעיניו והוא סובל ונדרף בעוה"ז ובכל אשר יפנה מר לו, אינו מצליח בחיי העוה"ז ולא רואה סימן ברכה בעבודתו הרוחנית, **"אין נגה לו" ועם כל זה לא סר מאמונתו, זהו האדם שיכול להקרא **"ירא ה' "** ו**"שמע בקול עבדו"**, כך מחייבת האמונה למרות החושך, להאמין כי הכל מידו יתברך וברצונו יהפוך החשכה לאורה ואפילו שאין כל מוצא טבעי לכך.**

כל הכחות כולם רצון ה' הם, **'כל דברינו ומקרינו כולם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם בין ברבים בין ביחיד'** (רמב"ן סוף בא). זה יסוד האמונה לא לתלות את התופעות, בסבות, להכיר את השקר בהבנת **"כחי ועצם דרי עשה לי את החיל הזה"**, לדעת כי הכל מתחדש ומתהווה ברצונו של הבורא יוצר הכל ועל זה ניתנו מצוות השבת והשנה השביעית ויובל, להשריש אמת זו בלבבות וכפי שכותב 'החנוך' במצוה (פד 'מצות שביעית') וז"ל: **'משרשי המצוה, לקבוע בלבנו ולצייר ציור חזק במחשבתנו ענין חדוש העולם... והוא כענין שאנו מוציאים ימי השבוע בששת ימי עבודה ויום מנוחה.**

"וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שְׁבִת שְׁבִתוֹן יִהְיֶה לְאָרֶץ שְׁבִת לָהּ"

השלמה עם התוכן לשמה גמור, אך בירידת בחינה זו למטה לה איזו הבחנה חזונית, כי כך הוא גדר העוה"ז ועל כן לא שייך כאן עוה"ב ממש, אלא רק מעין עוה"ב וזהו גדר שנת הארבעים ותשע שנה בחינת "מִזְקָק שְׁבַעֲתִים".

אך שנת היובל עצמה היא למעלה מכל גדר הזיקוק, כי אין זיקוק אלא במקום שיש סיגים. ובחינת היובל היא הדרגה שאינה שייכת כלל לגדר פגם, בחינת אמת לאמיתה, "שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים" היא בחינת החירות הגמורה כאמור: "וּקְרָאתָם דְּרוֹר", היינו: בחינת חירות מיצה"ר בלי שום שייכות אל השעבוד, אכן בתפיסה שלמטה בעוה"ז לא תתכן דרגה זו, אלא בגדר מעין והיינו: מעין פנימיות העוה"ב. אכן "זֶה לְעֲמַת זֶה עֲשֵׂה הַאֲלֹקִים" כמדרגות הקדושה כן לעומתן מדרגות הטומאה, ידוע שמדרגת הטומאה של מצרים היא בחינת חמשים שערי טומאה, בחינת הפירוד הגמור מהקדושה שאינה שייכת בה עוד כל אפשרות לתקון (עיין ברמב"ם פ"ו 'תשובה' שנתחייב פרעה למנוע ממנו התשובה). דרגה זו, היא הכליון הרוחני. ובהיותם במצרים ירדו בני ישראל אל מ"ט שערי טומאה ולשער חמשים לא נפלו משום הבטחתו יתברך לאברהם אבינו, שלא תנתן רשות לסטרא אחרא להורידם אל מדרגת הכליון ח"ו וכמו שנאמר: "לֹא מְאֻסְתִּים וְלֹא גְעֻלְתִּים לְכֻלָּתָם" אבל לשער מ"ט הרי נפלו ונפילה זו היתה גם כן כפולה ומכופלת, ההפך הגמור מבחינת "מִזְקָק שְׁבַעֲתִים".

וכן לעתיד לבוא אם ח"ו תתאחר תשובתנו ונצטרך לחכות לבחינת 'בעתה' דור שכולו חייב, גם אז הנפילה לשער נ' דטומאה תתעכב באתערותא דלעילא ע"י הגאולה עצמה, גאולה בבחינה זו היא מהפכה מן הקצה אל הקצה ומתפתחת במהירות שלמעלה מדרך הטבע כמו שהיתה בגאולת מצרים, ממ"ט שערי טומאה עד מ"ט שערי בינה וקבלת התורה "פְּנִיִם בְּפְנִיִם". וכבר ביארנו שבמדרגת קבלת התורה, אילו היו עומדים במדרגה זו ולא היו חוטאים בעגל, היו באים למדרגה שבה לא היו מבחינים עוד מהו רע והיו מתקנים בזה חטא אדה"ר בהגיעם למדרגה שהוא היה צריך לעלות אליה, הרי זו עליה שאין כמוה, ממעמקי תהום עד רום מרום מסוף העולם ועד סופו. (מכתב מאליהו) ■

לקבוע בודאות כי פלוני מהדרור הקודם ודאי גדול מפלוני הקיים עמנו היום, גם בזה קיים הסתר והאמת כפי שהיא אינה ידועה לנו, אין לנו כל מושג מגדלותם של בני אדם, הדבר מוסתר מאתנו וטעות היא לקבוע שפלוני גדול מחברו, שיתכן כי לאדם פשוט יש נצוץ מנשמה גבוהה מאד וגדלותו האמיתית מוסתרת היא מעיני בשר ודם.

מכל האמור יכולים אנו להסיק למעשה, עד כמה מן הטעות הוא להתיאש בגלל חוסר הצלחה בלמוד התורה ובתפילה, קיימת הנהגה ניסית בזה וכל אחד אפילו חסר כשרונות יכול לגדול ולעלות בלי סוף, רק שיעמול ויבטל את המרחק שבינו לבין קונו, החכמה מתנת שמים היא וניתנת למי שמכין עצמו לכך. וכן בתפילה ומעלות הנפש, כל אחד יכול להצליח ולגדול ואפילו כשאינו רואה פרי לעמלו אין כל ראייה שלא הצליח, הצלחתו מוסתרת היא, 'מקדשין אותו מלמעלה' ואפילו כשהרגשתו היא "אֲשֶׁר הִלֵּךְ חֲשִׁכִים וְאֵין נֶגֶה לוֹ יִבְטַח בְּשֵׁם ה' וַיִּשְׁעַן בְּאֲלֹקָיו".

"וּקְדַשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בְּאֶרֶץ לְכָל יִשְׂרָאֵל" (כה י')

השומר את השבת בפנימיותו, גם ימות החול מתקדשים אצלו על ידה ואם כי אינם עולים לקדושת השבת ממש, הכנה הם לשבת הבאה. קדושה זו שנקלטה בתוך ימות החול חוזרת ומשפיעה להעלות יותר את קדושת השבת הבאה וחוזר חלילה כל שבת מעלה את הקדושה בימי החול שאחריה וע"י זה תתעלה עוד יותר קדושת השבת הבאה וכן בכל שבת ושבת מתעלה הקדושה עוד יותר ויותר קדושה כפולה ומכופלת.

וכן הוא גדר שש השנים ושנת השמטה, השנה השביעית מעלה את שש השנים שאחריה וכיון שנתעלו מעלות הן עוד יותר את השביעית הבאה וכשמגיעים לארבעים ותשע שנים הרי כאן שבע עליות שנכפלו שבע פעמים שבע. ועל כן בחינת מ"ט היא בחינת הבירור הגמור "מִזְקָק שְׁבַעֲתִים".

שבת ושביעית גדרן מנוחה דבקות באין מפריע והתאחדות האדם עם תוכנו הרוחני, בחינה זו היא בחינת מעין עולם הבא, כי הרי גדר העוה"ב הוא ההתאחדות

שישיגו בשכלם דברים הרבה שאין כח בשכל הטבעי להשיגם ע"כ. הנהגה ניסית קיימת לגבי השגת החכמה והמעלות וכשם שמוכרחים להשתמש במדת הבטחון והאמונה בשביל הפרנסה וכדומה, כן גם בענינים הרוחניים, זה "אֲשֶׁר הִלֵּךְ חֲשִׁכִים וְאֵין נֶגֶה לוֹ" אינו מצליח בלמודיו ובתפילתו, "יִבְטַח בְּשֵׁם ה' וַיִּשְׁעַן בְּאֲלֹקָיו" ואז יצא מחשכה לאורה וברגע קטן יכול הוא לזכות לגן עדן. הקב"ה משפיע בלי גבול מידו הפתוחה והרחבה,

"לֹא בְּשִׂמְיִם הוּא" כל אחד יכול לזכות ואין בזה מהלך טבעי, ההשפעה היא בלתי טבעית, הכי קטן יכול לזכות למדרגת אדם גדול, אם יעמול ויקרב עצמו לבורא; "הִרְחֵב פִּיהַ וְנִאֲמַלְאֵהוּ" הקב"ה נותן ונותן. "לֹא נִפְלְאוֹת הוּא מִמֶּךָ וְלֹא רַחֲקָה הוּא", האדם הוא שיוצר את המרחק בינו לבין קונו ובסכלותו מאבד את הטובה הגדולה העומדת קרובה ומוכנה לפניו, "כִּי קְרוֹב אֱלֹהֵי הַדָּבָר מֵאֵד".

ועיין רמב"ן ספר 'האמונה והבטחון' שכתב על הפסוק: "בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב" (תהילים לז). שהבטחון הוא שיבטח בה' שיעזרהו לעשות מצוותיו, כשם שקיימת שביעית בחיים הגשמיים שתלמד אותנו את הנהגת הנס שבטבע, כך קיימת שביעית בענינים הרוחניים, הנהגה ניסית קיימת בכל הזמנים, תמיד רואים את יד ה' כיצד הענינים הרוחניים מתפתחים למעלה מדרך הטבע, כיצד מתקיימת הבטחת "לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זִרְעוֹ" ועצם קיומנו במשך כל הדורות בין אומות העולם, כל זה מורה על ההנהגה הניסית ברוחניות.

אמנם יש להוסיף הערה חשובה בזה; שאפילו אם לא רואים הנהגה ניסית גלויה, אולם קיימת הנהגה נסתרת, בזה ההתפתחות הרוחנית מוסתרת מעין האדם, עולמות עליונים נבנים ע"י מצוות האדם ואין הוא יודע מזה מאומה, האדם פועל וחושב שלא פעל מאומה, אולם האמת שהצלחתו מוסתרת ממנו, 'אדם מקדש עצמו מעט, מקדשין אותו הרבה. מלמטה, מקדשין אותו מלמעלה' (יומא לט). הנשמה מתעלה ומתרוממת, אולם האדם הנמצא למטה אינו מרגיש מאומה. קיימת הנהגה נסתרת וא"כ אין האדם יכול לפסוק בנקל על עצמו כי אינו מצליח בעבודתו, שהרי פרי עבודתו מוסתר ממנו ואפילו מדרגות האדם שרגילים אנו

עלי הגיון

"וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר"

למה נבחרה דוקא מצות שמטה ללמד, כי כל המצות נאמרו בכללותיהן ובפרטותיהן בְּהַר סִינַי?

לבין הנאמר בהמשך הפרשה (כה יח): **"וַעֲשִׂיתֶם אֶת חֻקֵּי וְאֶת מִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אִתְּם וְיִשְׁכַּתֶּם עַל הָאָרֶץ לְבִטָּח" מַסְבִּיר רש"י: "שבעון שמטה ישראל גולים... שבעים שנה של גלות בכל כנגד שבעים**

שמסופר בברכות' (לה:): שרבא בקש מתלמידיו שבימי ניסן ובימי תשרי לא יבואו לבית המדרש ויעסקו בעבודות הנחוצות לשרדה, כדי שלא יהיו טרודים בהשגת מזונות במשך שאר חדשי השנה. לפי

על השאלה מדוע דוקא פרשת 'בהר' נבחרה, מכל פרשיות התורה, לאזכר כבר בפסוק הראשון את **"הַר סִינַי"** כמקום שבו דבר ה' אל משה ו'**מה ענין שמטה, אצל הר סיני?**

אומרים חז"ל: מה שמטה נאמרה בכללותיה, פרטותיה ודקדוקיה מסיני, שהרי היא לא נשתנה בערבות מואב ולא נזכרה בספר 'דברים', כך כל המצוות שבתורה נאמרו בכללותיהן ובדקדוקיהן בסיני.

ולמה בחרה התורה להדגיש זאת דוקא דרך מצות שמטה?

מסביר ה'חתם סופר': כי פרשת שמטה מוכיחה בעליל, יותר ממצוות אחרות, שהתורה נתנה משמים. איש אינו יכול להבטיח **"וְצִוִּיתִי אֶת בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית"** שהוא דבר שמחוץ לדרך הטבע. לכן נבחרה מצות שמטה להורות לדורות שכל המצוות שבתורה נאמרו כללותיהן ופרטותיהן בהר סיני.

החיד"א קושר את הדברים עם מה

שמטות שבטלו היו. צריך להבין איזו מידה כנגד מידה יש כאן? מסביר זאת המהר"ם שיק: טעמה של מצות שמטה היא שידעו כולם כי **"לֹא הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ"** ולא כוחו ועוצם ידו של האדם עשה לו את החיל הזה. אדם שמבטל את מצות השמטה סימן הוא שאינו מאמין בברכת ה' וחסרה לו האמונה השלמה ש**"לֹא הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ"**. לכן מגלה אותו הקב"ה מהארץ שהוא חושב שבאה לו מכוחו ומראה לו שאמנם לה' היא. ■

בקשתו זו של רבא יש להקדיש מידי שנה שני חדשים לפרנסה ובטלים בהם מלמוד תורה. בשש שנים בטלים מלמוד במשך 12 חדשים. כדי לתקן את ההפסד הזה, קבעו בשנה השביעית את שנת השמטה ומקדישים את כולו ללמוד תורה. עכשיו מובן מהו הקשר בין שמטה להר סיני ומדוע נבחרה דוקא מצות שמטה להעביר באמצעותה את המסר שכל התורה כולה נאמרה בכללותיה ובכל פרטיה בהר סיני. את הסמיכות בין מצות שמטה

אבות

'כָּל שִׁירָאֵת חֲטָאוּ קוֹדֶמֶת לַחֲכָמָתוֹ, חֲכָמָתוֹ מִתְקִימָתוֹ'

הכונה שמאחורי לשון התנא 'חטאו' ו'חכמתו' ולא חטא וחכמה בצורה כללית

קדמה לחכמתו ועל כן חכמתו התקיימה. מסופר, שפעם באו כמה מבני הקהילה אל רבי ישראל מסלנט וקבלו בפניו על השוחט שלדעתם מומחיתו במלאכת השחיטה, אינה מספיקה. הם העלו חשש שסכין השחיטה אינה יוצאת מתחת ידו חד וחלק. השיב להם רבי ישראל: **"רַבִּי חֲנִינָא בְּן דוֹסָא אָמַר: כָּל שִׁירָאֵת חֲטָאוּ קוֹדֶמֶת לַחֲכָמָתוֹ, חֲכָמָתוֹ מִתְקִימָתוֹ"** בעיני מי שיש לו תשעים ותשעה אחוזי יראת שמים ואחוז אחד מאומנות השחיטה, הוא ראוי יותר להיות שוחט ממי שיש לו תשעים ותשעה אחוזי ידע במלאכת השחיטה ורק אחוז אחד של יראת שמים... ■

המשנה עוסקת במי שהוא בצרה ומנסה להחליץ ממנה. הוא מנצל את כל כישוריו להיטיב את מצבו. אומר לו רבי חנינא בן דוסא כי כל מי שיודע שכדי להנצל ממצבו עליו לשוב תחילה מחטאו ורק אחר כך לעשות השתדלות הכרחית מצדו - **"חֲכָמָתוֹ מִתְקִימָתוֹ"**. רק מאמציו של זה ישאו פרי. כך נהג גם יעקב אבינו כאשר עשיו אחיו בא מולו וארבע מאות איש עמו. בטרם נקט בטכסיסי החכמה של תפילה, דורון ומלחמה - **"וַיִּיבֶּא יַעֲקֹב מְאֹד נִצְרָר לֹו"** (בראשית לב ח). הוא ידע כי אם יש לו חטא שלא עשה עליו תשובה, לא יעזרו לו כל תחבולותיו. יראת חטאו

בפרק שלישי ממשנה אבות (משנה ט) אומר רבי חנינא בן דוסא כי **'כָּל שִׁירָאֵת חֲטָאוּ קוֹדֶמֶת לַחֲכָמָתוֹ, חֲכָמָתוֹ מִתְקִימָתוֹ'**.

מדוע מדגיש התנא שמדובר בחטא האדם - **'חֲטָאוּ'** ולמה לא בלשון כללית 'אם יראת חטא קודמת לחכמה החכמה מתקיימת'?

מסביר המהר"ל: כי רבי חנינא בן דוסא רצה להזכיר לנו כי אין צדיק בארץ שאינו חוטא, כל אחד נכשל בחטא, אבל הידיעה כי זה טבעו של האדם צריכה לגרום לו לירא יותר מהחטא ולהזהר ממנו במשנה זהירות. בעל ה'מדרש שמואל' מסביר: כי

"וספרת לך שבע שפנת שנים"

ששה פעמים מוזכר ה'יובל' בפרשה בכתוב מלא ושמונה בכתוב חסר. למה?

פנינים לפרשה

"שש שנים תזרע שדה" (כה ג)

כתב רבי מאיר שמחה מדוינסק בספרו 'משך חכמה': 'ענין השנים כימי בראשית. וכן אמרו (תו"כ ז) כשם שנאמר: "שבת לה" בשבת בראשית, כן בשמטה. ולזה ביום שלישי וביום ששי נאמר: "פי טוב" שני פעמים, לכן בשנה השלישית ובשנה ששית צריך ליתן מעשר עני ולהטיב לזולתו. וזה רמז נאה'

"וספרת לך שבע שפנת שנים" (ח כה יז)

כתב רבינו הגר"ח קנייבסקי שליט"א בספרו 'טעמא דקרא': י"ד פעמים "יובל" כתוב בפרשה זו, ששה מהם נכתבו בכתוב מלא עם האות וי"ו ואילו שמונה מהם נכתבו בכתוב חסר בלא האות וי"ו. והנה במסכת 'ערכין' (יב:) מבורר, שי"ז יובלות מנו ישראל וג' יובלות אחרונות לא מנו אלא לקדש שמיטין, עיין שם בסוגיא ובתוס'. נמצא שלא קידשו אלא י"ד יובלות, (=י"ז חסר ג') וכנגדן כתיב י"ד הפעמים "יובל" בתורה, (ושם מצאתי כן בבעה"ט כאן). ולפי חשבון השנים נמצא שמנו בפני הבית ו' יובלות ואילו ח' היובלות הנוספים היו שלא בפני הבית. וכנגד הו' שמנו בפני הבית כתיב ו' "יובל" מלא וכנגד אלה שלא בפני הבית כתיב "יבל" חסר, דו"ק ותשכח.

"וקראתם דרור בארץ לכל ישביה" (כה י)

בספר 'טעמו וראו' הביא הרב המחבר בשם אביו פירוש נחמד בזה: שלכאורה צריך לעיין מה הפירוש "לכל ישביה" הרי הכונה רק לעבדים? וי"ל על פי דברי הגמ' במסכת 'קדושין' (כ.): 'ש'כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו' נמצא א"כ שגם לאדון יש בחינה של עבד וג"כ הוא ע"י היובל יצא מתורת עבד. ולאלו שאין להם עבדים הרי הם מקנאים במי שיש לו עבד, נמצא א"כ שגם הוא עבד למדת הקנאה ולכן ע"י היובל יהיה "דרור בארץ לכל ישביה".

"ולא תונו איש את עמיתו ויראת" (כה יז)

כתב רבינו יעקב 'בעל הטורים': 'ס"ת שתות. לומר לך שאונאה עד שתות' כמו שנאמר ב'בבא מציעא' שכך הוא שעור ההונאה (מט:).

"והיו לכם לאחזה" (כה מה)

דרשו חז"ל ב'ספרא': "והיו לכם לאחזה" הרי הם כאחזה, מה אחזה נקנית בכסף ובשטר ובחזקה, אף עבדים נקנים... וכתב לבאר בזה רבינו המלבי"ם: ששם "אחזה" לא נמצא בכל התנ"ך רק כלפי הארץ ולא כלפי מטלטלים והוא מחמת שזה על שם שאוחז את הקרקע

וקובע דירתו עליה, משא"כ המטלטלים שהם ניידי ואין האדם אחוז ותפוס בהם. וכיון שכך הוקשה להם לחז"ל למה פה כתוב בפסוק על עבדים בלשון "אחזה" ומזה למדו חז"ל שבא להקישו לקרקע שנקנה בכסף וכו' ועל כן קוראהו "אחזה" כקרקע.

"אחד מאחיו יגאלנו... או השיגה ידו ונגאל" (כה מח)

יש להתפלא מה חדוש נאמר בזה? והלא כיון שהקרוכים גואלין אותו, כל שכן שהוא עצמו יכול לגאלו? וכתב בזה רבינו מאיר שמחה מדוינסק בספרו 'משך חכמה': שכונת הכתוב בזה הוא כלפי המשך הכתוב: "והשב... אם עוד רבות בשנים" והכונה, פירשו חז"ל בגמרא ('בבא קמא' קיג:): שלא יטעה את העו"ג בחשבון ויחשוב לפי השנים ולפי שוויו בדיוק, לכן אמר הכתוב, שלא רק שהקרוכים אינן רשאים להטעות אותו בחשבון, אלא אף אם הוא גואל את עצמו גם כן לא יטעה את קונוהו, רק יחשוב לו בדיוק ובחשבון צודק.

"את שבתתי תשמרו" (כו ב)

כתב רבינו יעקב 'בעל הטורים' (שם א): "את שבתתי תשמרו" - הרי שכתב שמירה אחר השבת. "שמור את יום השבת" (דברים ה יב). הרי שמירה לפניו. שצריך שמירה בין מלפניו ובין מלאחריו תוספת מחול על הקדש. ■

שנת השמיטה

קטיפת פירות שביעית כשהן בוסר

והובא בר"ח (ר"ה יב: עי"ש) יש לדון, כיון שבזמנינו הלא רואים בעליל שנשתנה הטבע ותאנים ורמונים וכדומה אינם נאכלים כלל לשום אדם בשעור זה אף לנפש היפה ולא עוד, אלא שהם גם מזיקים, לכן אפשר שהשתנה גם הדין ויאסר בתלישה ובהכנסה לבית משום הפסד. דהא ב'ירושלמי' (פ"ד סוף הלכה ו) אמרו: 'בוסר, מה אית לך למימר? ואמר רבי אבון: "שכן דרך הקיהות אוכלות אותו"'. פירוש: אלה שאוהבים לאכול מידי (דבר) דאית ביה קיוהא (קיהיון שינים רש"י) ואילו הכי, להכניס לבית אסור. וכל שכן בזמנינו, שפירות אשר הגיעו לשעור הבאת שלישי לא נאכלים כלל לשום אדם. וסיים בצריך עיון. ■

שבוע ולא יכניס לאכול בתוך ביתו עד שיגיעו לעונת המעשרות'. גם מבואר (פ"ד ד'שביעית' י) וב'ירושלמי' שם: שמיד כשהנטו הפירות וחל עליהם שם פרי, אסור לתולשם בשביעית מפני שמפסידם ורחמנא אמר "לְאֶכְלָה" ולא להפסד" וכן פסק הרמב"ם (שם יז). ומבואר, דטעמא דמותר לקצוץ לאחר שהגיעו לעונת המעשרות, דהיינו הבאת שלישי, הוא מפני שהפרי כבר ראוי לאכילה ואין בתלישתו שום הפסד. ומעתה, בשלמא אם הבאת שלישי היינו: שלישי בשול הפרי, ניחא. אבל אם הוא רק שלישי ממה שראוי לגדל או שלישי במשקל כהמבואר ב'ירושלמי'

מערכת 'חברותא' מיוחדת ל'גנזי המלך'

שאלה: האם מותר לקטוף פירות שביעית בהיותם בוסר?
תשובה: כתב בספר 'מנחת שלמה' (א נא): פירות שביעית שהגיעו לעונת המעשרות, דהיינו: שהגיעו לדרגת בשלות מסוימת המחייבת את הפירות במעשרות בשנה רגילה, אך עודם בוסר, האם גם בזמננו מותר לתלשם? איתא ברמב"ם ('שמטה ויובל' ה טו): 'אין אוספין פירות שביעית כשהן בוסר... אבל אוכל מהן מעט בשדה כשהם פגין כדרך שאוכל בשאר שני

פסח שני

"טמא לנפש או בדרך רחקה"

למה דוקא בקרבן הפסח נתנה הזדמנות למועד שני ולא בשאר הקרבנות?

אכלו יוצאי מצרים מן המצות עד ליל ט"ו ומכאן שהקדושה נמשכת עד ללילה זה. בימינו נוהגים זכר ל'פסח שני' לאכול בליל י"ד מצות. אך בעל ה'אבני נזר' מזהיר שלא לנהוג כך, אלא רק בליל י"ד ולא בליל ט"ו כדי שלא יראה כ'בל תוסיף' וגם לא זכר ל'קרבן הפסח'. 'פסח שני' אינו חג, או מועד, אבל מאחר שבזמן שבית המקדש היה קיים היה זה יום שמחה לאלה שהקריבו בו את 'קרבן הפסח' הוא נקבע ב'מגילת תענית' כיום של שמחה כללית שאין צמים בו ואין אומרים בו תחנון. השנה, מעוררת קביעה זו בעיה הלכתית נדירה, למי שנוהג לצום בימי שני, חמישי ושני, שלאחר הרגלים, את צום בה"ב, שבא לכפר על ההוללות שאולי חטאנו בה, כשלא שמרנו על הגבול שבינה לבין שמחת החג. הצום חל השנה ב'פסח שני' ונחלקו הפוסקים אם מותר לצום, או שיש לדחות את התענית? ויש מי שפוסק שהשנה צמים רק שתי תעניות בימי ה' וב' וויתור על היום השלישי. ■

במיוחד לקיים את המצוה. משום כך הם זכו שהקב"ה נעתר לבקשתם וקבע להם ולכל הדורות הבאים מועד שני להקרבת הפסח. והוסיף בעל ה'תפארת שלמה': הוא הדין גם בגאולה העתידית. כאשר בני ישראל יתאמצו בכל לב לקרב את קץ הימין תבוא עליהם ישועת ה' קודם לזמן, כימי יציאת מצרים. לכאורה למה היו צריכים להביא 'פסח שני' והרי אמרו חז"ל: 'חישב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה' (ברכות ו). אלא שבני ישראל תלו את האונס בעצמם ואמרו שאלמלא שחטאו בחטא העגל לא היה שולט בהם המות ולא הטומאה. הם חששו שלא יחשבו לאנוסים וממילא לא יחשב להם הדבר כאילו הקריבו את קרבן הפסח ועל כן באו בטענת "לְמָה נִגְרַע" וניתנה להם האפשרות להקריב פסח שני. ולמה נקבע 'פסח שני' לי"ד באייר דוקא והרי מבחינה מעשית היה די להם בשבועים בלבד כדי להטהר? אומר על כך היעב"ץ: שמן השמים גילו לו הטעם, לפי שבשנה הראשונה

יום שני הקרוב הוא 'פסח שני' או כלשון התלמוד ירושלמי 'פסח זעירא', כלומר: פסח קטן. בזמן שבית המקדש היה קיים הקריבו בו אלה שנמנע מהם הקרבת קרבן פסח במועדו, בעיקר בשל טומאה, את קרבנם. מדוע קבלו דוקא מעוכבי קרבן הפסח הזדמנות נוספת, מה שאינו קיים בקרבנות אחרים? הרבה הסברים נתנו לכך והמקובל שבהם הוא: שבכל הקרבנות שנתחייבו בהם הצבור או היחיד, אם עברו ולא הקריבו מבטלים בכך מצות עשה אבל לא מפורש בהם העונש. לעומת זאת אם לא הוקרב קרבן הפסח בזדון, העונש על כך הוא כרת כנאמר: "וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִצִּמְיָהּ" בשנה הראשונה לצאת בני ישראל ממצרים היו בהם טמאי מתים רבים ולאחר שבאו בטענה "לְמָה נִגְרַע"? ניתנה להם ההזדמנות המיוחדת הזו להקריב את 'קרבן הפסח' בי"ד באייר כשטומאתם פקעה. בעל ה'תפארת שלמה' מסביר זאת בדרך זו: כשהגיע מועד הקרבת הפסח בשנה השניה ליציאת מצרים, היו אנשים מישראל שגילו מסירות נפש והם התאמצו

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה **גנזי המלך** דברים הטעונים גניזה

סעודת דוד המלך והילולת רשב"י

במוצאי שבת פרשת 'בחקותי' יט' אייר 08/מאי/24 יערוך ארגון 'שופר' את הראשון במפגשי 'מלוה מלכה' וסעודת דוד המלך ע"ה שיערכו ברחבי הארץ

עם הרב

אמנון יצחק

האירוע יתקיים באולמי 'נאות ירושלים'

שברח' החשמונאים 3 בני ברק

מחיר ההשתתפות לזיכוי הרבים:

ל-200 המזמינים הראשונים 300 ש"ח לזוג

מחיר רגיל לזוג 400 ש"ח

מחיר רגיל ליחיד 250 ש"ח

בליל האירוע על בסיס מקום פנוי בלבד 300 ש"ח ליחיד

מספר המקומות מוגבל

כרטיסים והרשמה ב'שופר' 03-6777779

* הישיבה נפרדת * כל מרכיבי הסעודה מוקפדים בהכשר הגר"מ לנרא * המעוניינים לעשות מלוה מלכה עם הרב במתכונת זו בערים יפנו ל'שופר'

פניה נרגשת לכלל בני ישראל ובפרט לשומעי לקחו של הרב אמנון יצחק שליט"א וכל מי שזכה לשוב בתשובה שלמה ע"י ארגון 'שופר'

בקשו רחמים

על הרב הגאון ותיק יהודה שניידא שליט"א

דבו ומורה דרכו של הרב אמנון יצחק שליט"א

תלמידו המובהק של מרן ה"חזון איש" זצ"ל וראש כולל יחזון-איש' הזקוק לרחמי שמים מרובים

הרב יהודה בן אסתר הינדה יצ"ו

לרפואת הרב יחלק ארגון 'שופר' 200,000

קלטות טייפ וידאו ו-c.d לזיכוי הרבים

וכל המעונן ליטול חלק בחלוקה יפנה למשרדי 'שופר'.

כמו כן כל בעלי התורה, תלמידי הישיבות ובעלי התשובה שיקבלו על עצמם שעתים לימוד תורה בתענית דיבור

עד להחלמתו המהירה בעזרת של הרב יהודה בן אסתר הינדה יצ"ו

יזכו לברכתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בנוקד פניות ו'קבלות' טל. 03-6777779

חדש בארץ!!

בכל לילה לפני ה'ניץ'

הרב

אמנון יצחק

נותן שיעור ב:

4:30 מדרש 'שוחר טוב' על תהלים

5:15 תפילת ותיקין

לרפואת הרב יהודה בן אסתר הינדה יצ"ו

הצבור מוזמן לכל השעורים

בבית כנסת אליהו הנביא רח' עוזיאל 42 ב"ב

ויקיים בנו "והסירותי מחלה מקרבך"

דדו

אחראי דשת מחשבים למשרדה חלאה

054-3088478

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

חג שבועות עם "אוצרות היים" במלון 'שלום פלאזה' בטבריה

מיום ששי עד שני ג' עד ו' סיון
06-09.06.08 (למנינם) 3 לילות

בהשתתפות:

- הרב ישראל נח ברגר שליט"א
- הפייטן דוד שלמה שירה היו'
- הופעת זמר אורח במוצ"ש ועוד...

קייטנה חלומית לנשים במלון 'כינר' בטבריה מיום ראשון עד יום רביעי יט' עד כב' סיון 22-25/06/08

תוכנית עניפה ומגוונת

לפרטים "אוצרות היים":
050-3131740/1 03-6880091

ל"ג בעומר

יום פשידת והילולת התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

"ואמרתם כה-לחי"

ח"י רוטל משקה של ישועות גדולות

לפרנסה - זיווג - דרע של קייטא - רפואה שלמה

- גם ח"י רוטל משקה מיץ ענבים
- גם ח"י רוטל משקה שתיה קלה
- גם ח"י רוטל משקה שוקו-חלב

כל השמות יוזכרו לישועה ולברכה ע"י הרב הצדיק, המלמד בניסים ונפלאות שרבים נושעו מברכותיו ותפילותיו פועל ישועות בקרב הארץ

הרב בן ציון המגיד שליט"א

על ציונו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א באתרא קדישא במירון ת"ו

ההשתתפות דרך מסירה שמות לברכה ולישועה בטלפון, אין צורך להשתתף בחייון עצמו.

לטיסת טיסות ופריטים נוספים אינן תחשב. זהו ימולין טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי!!!

רח' ירושלים 40 בני ברק 51442
0-777-18-18-18
מיון ודפוס: כפיר

כל המוסר שם יוכל המיע כיס מיוחד. לשמירה. הצלחה ולנשיאת חו. בדום ומנוסה.

מבצע לחדש אייר

- קלטת וידאו 3 ש"ח
- קלטת טייפ 1 ש"ח
- cd לשמיעה 5 ש"ח
- cd לצפיה 5 ש"ח
- dvd בודד 15 ש"ח
- dvd זי י 30 ש"ח
- ספר בכור ההיתוך 5 ש"ח

ניתן להשיג במשרדי 'שופר' מתתיהו 10, ביב

03-6777779

נסיעה לקברות הצדיקים עם הרב אמנון יצחק

ביום רביעי א' רח' סיון 04.06.08
יציאה בשעה 7:30 בדיק

המסלול:

- 11:30 עטוקא קבר רבי יונתן בן עוזיאל זיע"א
- 13:00 כינר הרצאה של הרב אמנון יצחק שליט"א
- 14:30 כינר ארוחת צהרים ביד המלך
- 17:30 טבריה קבר הרמב"ם, ר' יוחנן בן זכאי ותלמידיו, השל"ה הקדוש קבר הבקום הנביא

זכאי "חי כפליים" 50% הנחה

הרצליה, כפר סבא, רעננה - גב' סימה זגוד 052-3303442 / 09-9558033
אלעד - גב' יהודית סופר 052-4730519
ראש העין - בשרי שמעיה 054-5223907

ההרשמה במשרדי 'שופר' רח' מתתיהו 10, בני ברק
טל: 03-6777779

יעמדו על הברכה

- ליאר בן מרים לפרנסה ויראת שמים וחזרה בתשובה מרים ליב בת אסתר לחזרה בתשובה יר"ש וחזרה בתשובה וזיווג הגון ובריאות
- עופר בן פאני לזיווג הגון, פרנסה בשפע ובריאות
- אברהם ישעיהו בן רבקה לרפואה שלמה במהרה
- מאראקו בן אלירה יזכה לעלות לארץ עם כל משפחתו
- שלום בן שרה ברכה והצלחה בעסקיו
- קרלו בן מרייה ברכה והצלחה בעסק
- מישל בת אלאונורה תזכה להיות אשת חיל
- אסתר בת אנריקה רפואה שלמה בכל אבריה וגידיה
- אנג'לו בן שושנה ברכה והצלחה לכל עם ישראל
- ברוך בן שרה ברכה והצלחה בעסק

סליחה?! הזמנת כבר את המנוי!

חדש ב'שופר ניח'!
'ארבע כנפות' ו'גני המלך' מגיעים אליך עכשיו כל שבוע ישירות הביתה!
עלות המנוי רק - 26 שח' בלבד!!! לפרטים חייגו: 03-6762226

ארבע כנפות
גנזי המלך

מלא ושלח: עבור 'שופר ניח' בע"מ ת.ד. 7841 רמת גן.

הוראה לחיוב חשבון ל-Shofar News

מנוי שבועי שנתי ל-ארבע כנפות

בס"ד

תאריך

קוד מסלקה		סוג חשבון		מס' חשבון בבנק	
בנק	סניף				
אסמכתא / מס' מזדה על הדקוח בחברה				קוד	מסדר
4 0 0 2 8					

לכבוד בנק _____ כתובת הבנק _____ מס' הסניף _____

1. אני/נו הח"מ טס בעל/י החשבון _____ משפחה _____ מס' זהות / ת.מ. _____

רח' _____ מס' _____ עיר _____ מיקוד _____ טל. בבית _____ מלאפון _____

נתון/ים לכל בית הוראה לחיוב חשבון/ינו הנ"ל בשיתופם, בין היתר ל"שופר ניח", בסכומים ובתדירות שיוגאו לכם מדי פעם במסגרת אסמכתא מסוג, או רשימת ל"י "שופר ניח" כמפורט מטה ב"רשימת החיובות". (2) ידוע לי/לנו כי, אף תרופה או זמנית לבטל על ידי הודעה מסמי/מסמי/מאתנו בכתב לבנק ול"שופר ניח" שנוכחם לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מותג תודעה בבנק וכן תזמנת לביטול עפ"י הוראת כל דין. ב. איות/מיות רשאי/ים לבטל מראש חיוב מסוים וככדי, שהודעה על כך תימסר על ידינו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מותג החיוב. ג. איות/מיות רשאי/ים לבטל חיוב, לא יותר משנתיים ימים סמוך תחילתו, וגם איות/מיות/מיות לבנק, כי החיוב אינו תואם את המגזרים או הסכומים שנקבעו בכתב הוראות, אם נקבעו. (3) ידוע לי/לנו כי הפרטים שציינו בכתב הוראות ומסויימים, הם נכונים ועל-ינו להסדיר את המוטב. (4) ידוע לי/לנו כי סכומי החיוב עפ"י הוראות, או יסומי כדמי רחשבו וכן לא תישלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מפורטת בין חיובים אחר. (5) הבנק יפעל כותואם להוראות בכתב הוראות, וכן כל עוד מצב החשבון יאפשר, ואת, וכל עוד לא תחילת מפרטת תיקית או אחרת לביטול. (6) הבנק רשאי להצטיינינו כן תחסוד המפורט בכתב הוראות, או, אם תחיה לו סנה סכירת לבן, ודיועי לי/לנו על כך מוד לאחר קבלת התחלואה, תוך ציון הסכום. (7) נא לאשר ל"שופר ניח" בספת המוטב סות, קבלת הוראות אלו מסמי/מאתנו.

"שופר ניח" מתחייב באמת שלא למשוך מעבר לסכומים המגיעים לו.

חתימת בעל/י החשבון

2. כרטיס חיוב (אם במערכת התחלואה)

מס' הרחשאה 26 ש"ח × 12 חשוריים = 312 ש"ח

1. סכום החיוב שוטף 26 ש"ח × ללא הגבלה

2. אחר 26 ש"ח × _____

לחיוב בתאריך 20 לחודש 30 לחודש